

Ministry of Ecology
and Natural Resources of Ukraine

Стратегічні засади кліматичної політики України та плани щодо розробки національної стратегії з адаптації до зміни клімату

Платонова Антоніна
Головний спеціаліст відділу кліматичної політики та звітності
Департаменту з питань зміни клімату та збереження озонового шару
Мінприроди

Установча зустріч робочої групи з адаптації до зміни клімату за підтримки проекту
Німецько-український агрополітичний діалог (АПД)
Київ, 25 липня 2019

Україна є Стороною:

- Рамкової конвенції ООН зі зміни клімату (з 1996 року)
- Кіотського протоколу до Рамкової конвенції ООН зі зміни клімату (з 2004 року)
- Паризької угоди (з 2016 року)

Прийняті ключові документи національної кліматичної політики:

- Концепція реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року (грудень 2016)
- План заходів щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року (грудень 2017)
- Стратегія низьковуглецевого розвитку України до 2050 року (липень 2018)

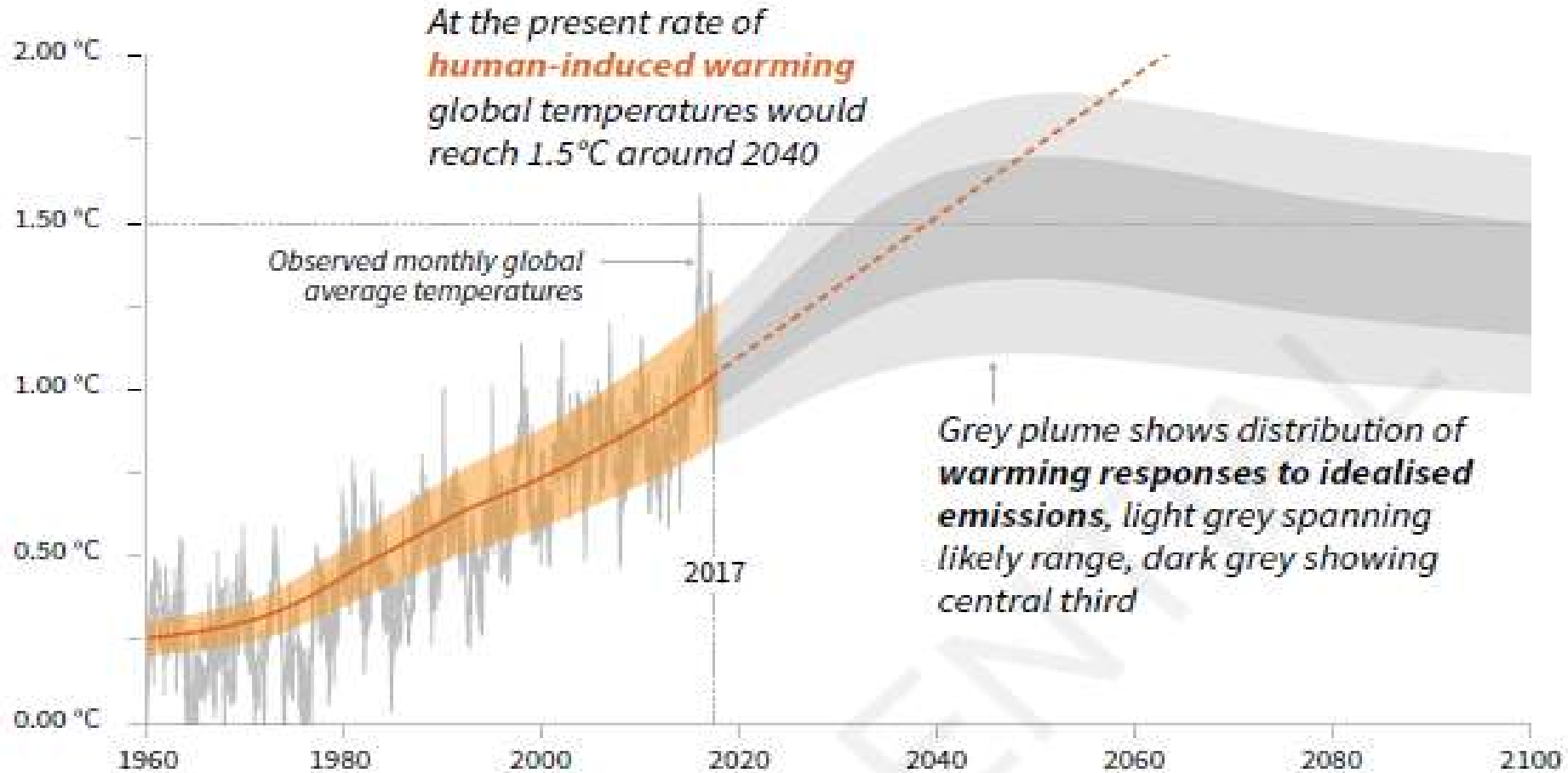
Проекти документів, що знаходяться у процесі розроблення

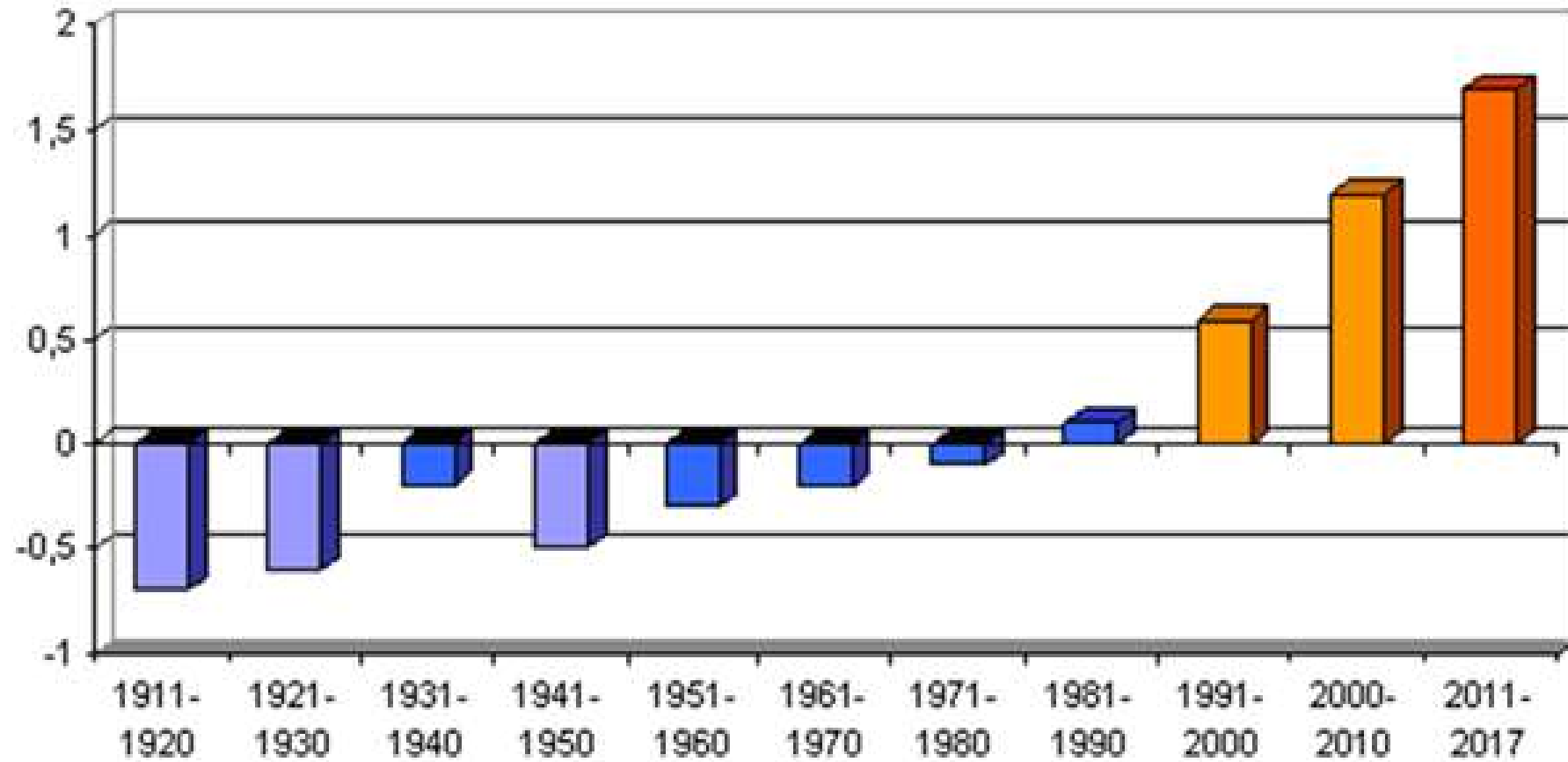
1. Закон України «Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів» (законопроект прийнято Верховною Радою України у першому читанні 28 лютого 2019 року)
2. Закон України «Про озоноруйнівні речовини та фторовані парникові гази» (законопроект прийнято Верховною Радою України у першому читанні 28 лютого 2019 року)
3. Оновлений 2-ий національно-визначений внесок України до Паризької угоди (НВВ2) (відповідальний орган - Мінприроди)
4. Комплексний національний план з енергетики та зміни клімату на період з 2021 по 2030 роки (відповідальний орган - Міненерговугілля)

Global warming relative to 1850-1900

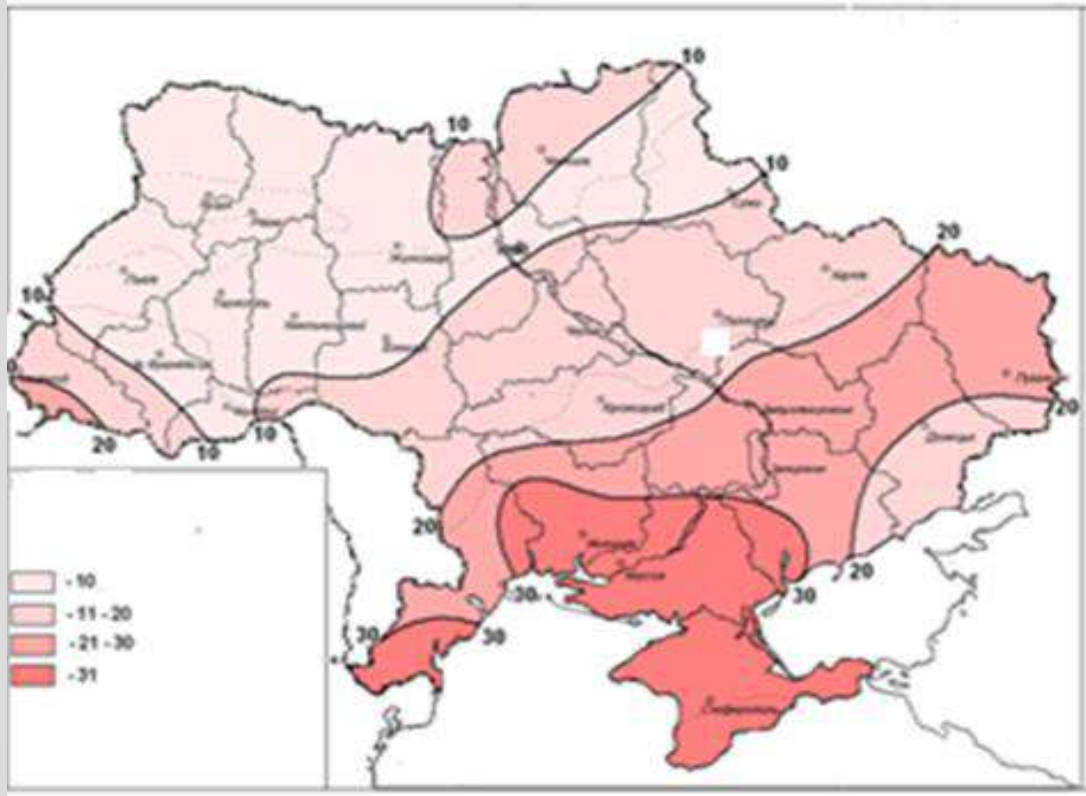
Аномалії (відхилення) середньої річної температури повітря (°C) в Україні по десятиріччях у порівнянні із базовим періодом (1961-1990 рр) (Джерело – Український Гідрометеорологічний центр)

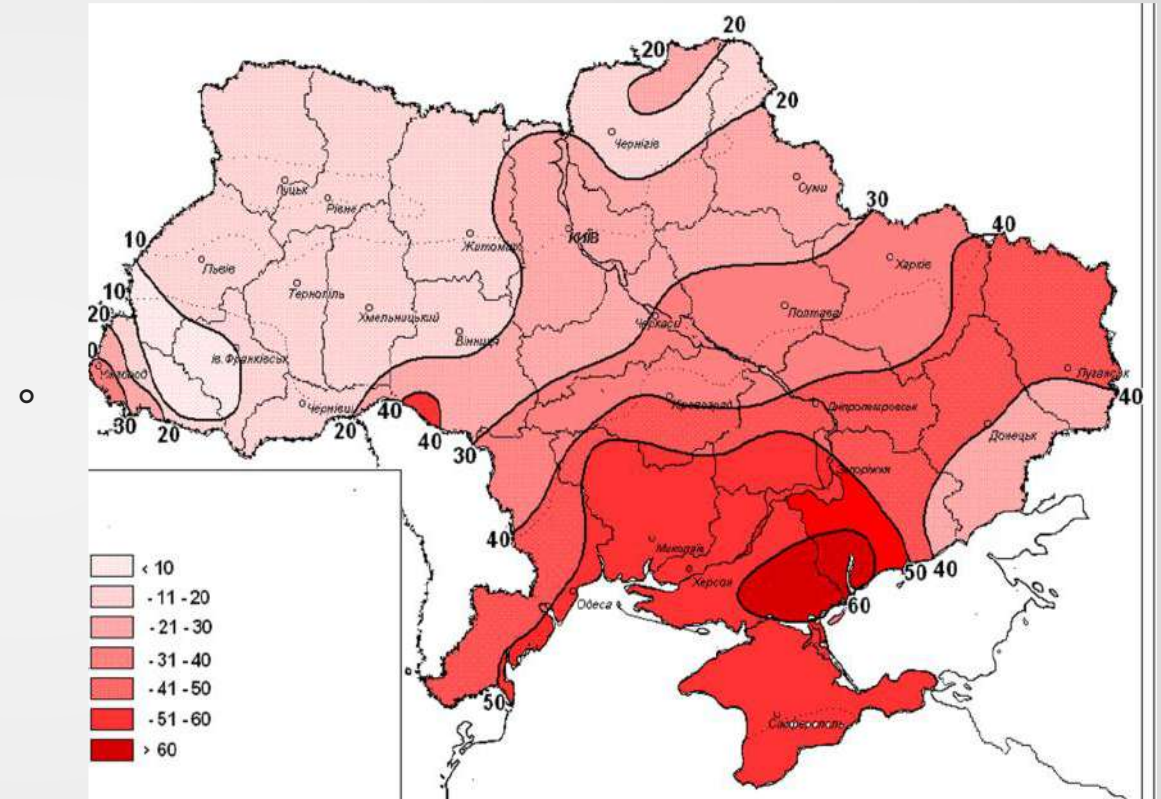
Кількість днів з максимальними температурами, що перевищують 30 °С
(Джерело – Український Гідрометеорологічний центр)

1988-2007

2008-2017

Середня температура на території України буде підвищуватись відносно сучасного клімату:

- 2011-2030 - на 0.4-0.5оС
- 2031-2050 – на 1.2-1.5оС
- 2081-2100 – на 2.9-3.3оС

На території України прогнозується як підвищення, так зниження середньої суми місячних і сезонних опадів, зниження – в літній, а підвищення – в зимовий період.

◦

Глобальне потепління спричинить збільшення частоти та інтенсивності:

- Посух
- Екстремальних опадів
- Екстремальних спекотних днів та хвиль спеки
- Екстремальних погодних явищ теплого періоду року: гроз, сильних злив, граду, буревіїв, смерчів
- Екстремальних погодних явищ холодного періоду року: сильних снігопадів, налипання мокрого снігу, ожеледі, ожеледиці, складних відкладень

- Здоров'я населення
- Сільського та лісового господарства
- Управління водним господарством
- Об'єктів енергетики
- Житлово-комунального господарства і будівництва
- Транспорт
- Узбережної зони Чорного та Азовського морів
- Природних екосистем

Цілі з адаптації Паризької угоди

Паризька угода, прийнята в 2015 році, у статті 2 пункт 1 визначає довготермінову ціль як “стримання зростання глобальної середньої температури значно нижче 2° С понад доіндустріальні рівні і докладання зусиль з метою обмеження зростання температури

до

1,5° С понад доіндустріальні рівні, визнаючи, що це суттєво знизить ризики та наслідки зміни клімату”.

Паризька угода у статті 7 пункт 1 визначає глобальну ціль з адаптації щодо “посилення адаптаційної спроможності, зміцнення опірності та зниження вразливості до зміни клімату, щоб зробити внесок до сталого розвитку та забезпечити адекватне адаптаційне реагування у контексті температурної цілі”

(Джерело – інформація Робочої групи з підготовки НВВ2)

Цілі з адаптації визначені в Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року та Плані заходів до неї

- розроблення і здійснення дієвих заходів з адаптації до зміни клімату та підвищення опірності до пов'язаних з кліматом ризиків і стихійних лих для сфер охорони здоров'я, життєдіяльності людей, секторів економіки та природних екосистем
- розроблення та запровадження механізму формування адаптаційної політики за принципом від місцевого (регіонального) до національного рівня, приділяючи пріоритетну увагу діям тих громад і секторів економіки, які є найбільш вразливими до впливів зміни клімату
- визначення та впровадження підходів і технологій, які передбачають збалансоване управління природними екосистемами
- створення загальнодержавної системи управління ризиками, зумовленими зміною частоти та інтенсивності екстремальних явищ погоди і стихійних лих на території України, а також міграцією людей внаслідок кліматичних чинників
- розроблення і реалізація середньострокової стратегії адаптації до зміни клімату України на період до 2030 року, скоординованої із стратегіями і планами розвитку секторів економіки та регіональними стратегіями розвитку
- удосконалення поточної оцінки очікуваних та сучасних змін клімату на території України та їх наслідків

Запропонований підхід до стратегічного планування адаптації

- Забезпечення інституційних передумов та розбудова потенціалу/спроможності на національному та регіональному рівнях
- Впровадження заходів з підвищення обізнаності щодо адаптації до зміни клімату
- Збір та систематизація існуючих національних наукових даних з питань кліматичного моделювання, наслідків, вразливості, ризиків, варіантів адаптації та визначення прогалин
- Створення баз знань та надання широкого доступу до інформації всім зацікавленим сторонам
- Використання середньо та довготермінового прогнозування зміни клімату для оцінки вразливості та ризиків
- Визначення механізму та шляхів перегляду планів адаптації на національному та регіональному рівнях кожні декілька років з метою уникнення невдалої адаптації шляхом інтегрування нової наукової інформації
- Інтеграція адаптації шляхом координації між різними секторами, співпраця між урядовими установами та погодження між-секторальних ініціатив

В довготерміновій перспективі в Україні буде створено механізми планування політик та заходів щодо забезпечення опірності та адаптації до зміни клімату, інтегровані в стратегії та плани економічного та соціального розвитку, з метою внеску в глобальну ціль з адаптації Паризької угоди.

Основною ціллю з адаптації до 2030 року є створення працездатної національної системи для забезпечення адаптації до зміни клімату в Україні

- A. Розробка та затвердження Стратегії адаптації України на період до 2030 року
- B. Покращення інституційної структури для забезпечення розподілу відповідальності між державними органами, такими як міністерства, державні агентства та служби, центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування з метою покращення між-секторальної координації та посилення інтегрованого підходу до адаптації та опірності до зміни клімату, включно з дотриманням чіткого зв'язку та синергії з цілями сталого розвитку
- C. Створення інноваційних механізмів співпраці між урядом, приватним сектором та іншими зацікавленими сторонами з метою розбудови існуючої інституційної спроможності та консолідації наразі фрагментованої діяльності з адаптації

D. Створення надійної та сталої системи звітності щодо дій з адаптації в рамках Паризької угоди

E. Розробка проекту Плану заходів з адаптації на виконання Стратегії з адаптації України на період до 2030 року

Розробці Плану заходів з адаптації та його швидкому впровадженню перешкоджають наступні бар'єри:

- відносно низький рівень пріоритетності адаптації до зміни клімату за рахунок постійної присутності інших питань, які є загрозою національній безпеці;
- висока економічна нестабільність, яка спричиняє нестачу бюджетних коштів, доступних для заходів з адаптації;
- інертне сприйняття питань заходів з запобігання зміні клімату як більш важливих, ніж дій з адаптації

Запропоновані сектори з адаптації:

- Сільське господарство
- Лісове господарство
- Управління водним господарством
- Сектор ЖКГ
- Сектор енергетики
- Охорона здоров'я

- Відкритість та широка співпраця між гравцями різних рівнів
- Прозорі процеси планування та звітності
- Сталість та науково обґрунтований підхід до планування
- Гнучкість щодо рішень, які приймаються в умовах високого рівня невизначеності щодо регіональних кліматичних прогнозів, впливів на природні, економічні та соціальні системи та відповідних оцінок ризиків, а також щодо найкращих доступних технологій з адаптації
- Врахування різниці між регіональними та секторальними адаптаційними діями та забезпечення справедливості та балансу

Ministry of Ecology
and Natural Resources of Ukraine

THANK YOU!
ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!

